

Kujataamiu

Nutaaq

Uk./Årg. 34 nr. 20

21. oktober 2021

www.kujataamiu.gl • mail: kujataamiu@gmail.com

Ass.: Gert Hansen

greenland
travel

Angalanissat tulleg
Nunatta Angalatitsiviani
inniminneruk.

- Nammineq akiligassaappat attavissaq:
erhverv@greenland-travel.gl
- Suliffeqarfittut inniminniinnermi attavissaq:
booking@greenland-travel.gl

Bestil din rejse hos
Grønlands Rejsebureau.

- Erhvervsrejser:
erhverv@greenland-travel.gl
- Personlige rejser:
booking@greenland-travel.gl

Tlf.: 701107 • www.greenland-travel.gl

Åbningstider

Mandag-fredag 7.00-17.00 • Lørdag 8.00-12.00

Permagreen Grønland A/S

- Tømrerarbejde
- Glarmester
- Låseservice
- Malerarbejde
- Transport
- VVS-arbejde

Tlf. 64 20 94 - Mobil 52 96 57

e-mail: qaqortoq@permagreen.gl

Mestervej B-1328 • 3920 Qaqortoq

KA Auto ApS - så kører det bare!

Kilaalap Aqqutaa B-1616 • Tlf. 64 24 08 • Mobil 53 24 18 • mail: benny@ka.gl • www.ka.gl

Brugseni app-i atorlugu iluanaarutissarpassuit

Divi Plussi-t katersukkatit takukkit pisinermullu
uppernarsaatitit malinnaavigalugit.

Kæmpe fordele med Brugseni app'en

Se din opsparede Divi Plussi og
hold styr på dine kvitteringer.

www.brugseni.gl/app

Kujataani digitalinngorsaaneq siuariarujussuarpoq

Skywrap, imaatigut kabelip piginnaasaanik pissamaa-
teqarnermik misissueqqaarneq attaveqaqatigiinnermillu
digitalinngorsaannermut aningaasaliissuteqarneq Kuja-
taani digitalinngorsaannermik siuariarujussuartsivoq
Nunarsuarmi sumiiffippassuarniallani soorlu aamma
taamatut pisoqartoq, Corona pissutigalugu matooraane-
rit Kommune Kujallerimi sulinermit sakkortuumik
eqquipput. Suliassat ingerlaannarnissaat pillugu allanik
aqqutissarsiortoqartariaqarsimavoq.

- Coronap ajornartoortitsinerata kinguneri tamarmik ajor-
tuinnaangillat. Pingaartumik digitalimik ineriartortitsineq
eqqarsaatigalgu suleriaatsit nutaat pisariitsullu Corona peq-
qutigalugu allatut ajornartumik atulersittariaqarsimavagut.
Arlallit angerlarsimaffimminni internetti aqqutigalugu suli-
sariaqartarsimapput, tamatumalu kinguneraa Coronap ajor-
nartoortitsinerata nalaa tamaat internettimik atuinerup qaf-
fariarujussuarsimanera, Kommune Kujallerimi borgmesteri
Stine Egede oqarpoq.

TELE-POST-ip nunamik tamarmik sullissinissaa TELE-
POST-ip pisortaaneranut Kristian Reinert Davidsenimut
pingaartuuvoq. Tassa sullitat tikinnissaat, najukkaminni
qanoq pisoqarneranik oqaloqatigalugit aammalu sullitat
pisariaqartitaminnik sapinngisamik pitsaanerpaamik pissar-

sinissaat pillugu periarfissarsiunnissaat.

TELE-POST kalaallit tamarmik pigisaraat. Taamaattumik
nunami tamarmi atugassarititaasunik pitsanngorsaajuarniar-
luta suliarpugut. Piffissami sorpassuit internettikkut inger-
lanneqalerfianni uannut pingaaruteqarpoq suleqatitsinnik

Kujataani Asaasoq ApS Sydgrønlands Rengøring ApS

Postboks 527, 3920 Qaqortoq

Email: sydel3920@gmail.com • Mobil 49 31 32

asaqqissaarneq, Sullissilluarneq
- Nuannisarneq Ipiitsoq

Proffessionel Rengøring, God Service
- En Ren Fornøjelse

Nutaag
kujataamiu
Naqiterisoq / Udgives af:
Q-offset

Box 378 • 3920 Qaqortoq
Tlf. 64 29 69 • Mob. 49 44 60
e-mail: kujataamiu@gmail.com

www.kujataamiu.gl

Akisussaalluni aqqissuisoq / Ansvarshavende redaktør:
Ib Benjaminsen

Iloqqarneqarnera naqiterneqarneralu / Tryk og layout:
Q-offset v/Ib Benjaminsen

Tunniussiffissaq kingulleq:
Sidste frist for indlevering:

28. oktober 2021

Normu tulleg saqqummeqqissaq:
Næste nummer udkommer igen:

4. november 2021

naapitsinissarput suleqatigiinnitsinnillu sulí annerusumik nukittorsaanissarput, Kristian Reinert Davidsen oqarpoq.

Sukkasuumik digitalinngorsaaneq aningaasaliiffusa- riaqarpoq

Coronap ajornartoortitsinerata nalaani digitalinngorsaaneq, Kujataani datamik atuinerup annertussusaanik qaffariapilo-orfiusumi malugineqarsinnaavoq. Nunap sinnerani aamma taamaappoq. Nunatsinni ukiuni kingullerni datamik atuineq 2135%-inik qaffariarpoq, Kommune Kujallermilu datamik atuineq Coronap ajornartoortitsinerata siornanut naleqqiukaanni ullumikkut anneroqaaq.

Coronap ajornartoortitsinerata ilinniartippaatigut suleriaatsit amerlaqisut internettikkut ingerlanneqarsinnaasut. Najorluta ataatsimiittarnigut internettikkut ataatsimeeqatigiinnerup tunniussinnaanngisaanik peqartaraluartut ingerlanneqartarnissaat pisariaaruppoq. Kommunalbestyrelsep ataatsimiittarneri maanna livestreamertalerpagut, ataatsimiittaliat ataatsimiittarnitik internettikkut ingerlattalerpaat, allaallu kommunalbestyrelse internettikkut ataatsimeeqatigiittarpoq, ilaasortat ilaat Nanortalimmi Narsamilu najugaqarmata, Stine Egede oqarpoq.

Skywrappip Narsaq kabelikkut silaannakkoortukut attaveqartilissavaa

Pisortaaneq Borgmesterilu Narsami Inuiliimi ataatsimiipput, Narsamilu innuttaasut sakkortusaavik qanittukut atorunnaassavaat, taarsiullugulu kabelikkoortumik internetteqalissalutik. Kabelilli immap naqqatigoortuussanngillat, silaannakkoortuussallutilli pilersaarutaasumi nutaami Skywrappimik taaguutilimmi.

Suliffeqarfinni pisortaqarfinnilu internettip tunniussinnaasaanik digitalikkut periarfissanik atorluannissaq pikkoriffigineqalerallutuinnaartillugu, datamik atuineq ukiorpasuaarni sulí qaffakkiaartortorujussuusussaavoq. Tamanna aammataaq isumaqarpoq siunissami attaveqaataasussanut maannangaq aningaasaliisariaqartugut, datamik atuinerup annertussusaanut malinnaasinnaaniassagutta sullitagullu datanik nassiussinerni ullutsinnut naleqquttumik sukkassusilinnik pilersorsinnaaniassagutsigit, Kristian Reinert Davidsen oqarpoq.

Narsamut attaviit siunissamut piareersimatinniarlugit, pilersaarut Skywrappimik taaguutilik TELE-POST-ip maanna aallartereerpaa, tassani internettimut kabelit Qaqortumiit Narsamut sarfamut sakkortuumut ledninginut nermullugit siaarneqarput.

Pilersaarut immikkuullarilluinnartoq Nukissiorfiit qujanartumik suleqatiginerisigut taamaallaat piviusunngortinneqarsinnaavoq. Narsaq imaatigut kabelimut attaveqanngikkaluarluni massakkut nunatsinni illoqarfinni silaannakkut kabelqarfiusuni siulliussaaq, Kristian Reinert Davidsen tulluusimaarluni oqarpoq.

Kommunemi digitalimik nutaaliorneq

Politikeriinnaanngillat maannakkut internettikkut ataatsimiittalersut. Kommunep allaffeqarfiani digitali atorlugu suleriaatsit aammataaq atorneqalerput. Kommune Kujal-

Qupp. tull. nang. →

**Siuleriaattuniittariaarunnikuuvutit
piffissamillu sipaarsinnaalerlutit**
Ornigullutit oqaloqatiginnissaguit
piffissamik inniminneeqaassaait.

Piffissaq illit iluarnerutitait
inniminnereerukku, isumaqatigiissut
malillugu takkutiinnassaait. Taava
sullitanut siunnersortimik piareersa-
reersimasumik oqaloqatiginnissaait.

Ulluinnarni nal. 9.00-ip 12.00-illu
akornanni uani inniminniissinnaavutit:
www.ini.gl/kl/Piffissamik-inniminniineq
imaluunniit 70 10 00-mut sianerlutit.

Inussiarnersumik Inuulluaqqusilluta
INI

Du slipper for kø og spar tid
Du skal bestille tid til fysisk samtale.

Alt, du skal gøre, er at bestille
en tid, der passer dig, og
møde op til den aftalte tid.
Så vil der sidde en kundevej-
leder klar til at hjælpe dig.

Du kan bestille tid alle hverdage her:
www.ini.gl/da/Tidsbestilling
eller ringe til 70 10 00
mellem kl. 9.00-12.00.

Med venlig hilsen
INI

lermi digitalimik periarfissat pillugit pikkorissaasoqartaler-poq politikerinut sulisunullu, tamakkulu saniatigut Nanortalimmi Narsamilu illoqarfinni pisortanut atorfiit pilersinneqarput, taamaalillutik illoqarfiit taakku kommune-qitiusumik allaffeqarfiani digitalimik ineriartortitsineq malinnaavigillu arnerusinnaaniassammassuk.

Sulisugut internettikkut ataatsimiittarput ajornanngit-sunnguummat sukkanerulluni, akikinnerummat angalaner-miillu pisariinnerulluni. Sulinermik ingerlatsinitsinnik

tamanna sukkanerulersitsivoq, angalanerillu amerlanerit internettikkut ataatsimiinnernit taarserneqarnermikkut qanoq sipaartitsitigisimanerisa takunissaat tamatta qilanaa-raarput, Stine Egede oqarpoq.

Imaatigut kabelit ilassaat, sinerissami radioqarnek pit-saanerusoq internettikkullu atuartsineq

Kujataani nalunaarasuartaateqarnermik attaveqaasersugaa-neq siunissami qulakkeerniarlugu TELE-POST-ip maanna suliniutaanut Skywrappi ilaaginnarpoq. Kujataani sinerissa-mi radioqarnermi atortulersugaaneq tamaat TELE-POST-ip nutarterlugulu digitalinngorsarpaa, maannalu imaatigut kabelimi attaviit piginnaasaannit pissamaatileqalernissaq siunertaralugu misissueqqaarnernik ingerlatsilluni.

Taamaaliornikkut datat nassiussorneqartut amerlanerusunik aqutissaqalissapput. Imaatigut kabelimi siunissami kitto-rartoqassagaluarpaa, aaqquissuussinerup nalaani datat imaati-gut kabelikkut allakkut nassiussorneqarsinnaassammata sul-litagut internettikkut attaveerutissanngillat.

Kommunemut suliffeqarfiutilinnullu tamanna pingaaruteqa-annanngilaq, aammali meeqqanut inuusuttunullu ilinni-arnermik ingerlatalinnut pingaaruteqartorujussuussaaq.

TELE-POST-ip periusissiaata ilaatut suliffeqarfik ilinniartit-sinermik immikkut ittumik ingerlatsivoq Coding Classimik taagorneqartumik, tassanilu atuartut kodiinermik ilinniartin-neqartarput. Tamannalu Kommune Kujallermi borgmesteri-mut nuannaajallatsitsivoq.

Siunissaq digitalimik atuiffiuvoq, taamaattumik pingaar-uteqarpoq meeqqat inuusuttullu piviusumut nutaamut, tassalu sulinerup, ataatsimiinnerit, tuniniaanerit, sullissinerit allar-passuillu digitali atorlugu ingerlanneqarnerannut piareersar-nissaat. Kommune Kujalliup TELE-POST-imik suleqateqar-nera nuannaarutigaa, tulluusimaarutigaa atuartup Kommune Kujallermeersup qallunaat Coding Classimik pissartanngorniunneranni ajugaasuusimanera. Tamanna digitalikkut pitsaasumik siunissaqarnitsinnik takutitsivoq, Stine Egede naggasiivoq.

**Qaqortoq
Entrepreneurfirma ApS**
Kilaalap Aqq 1296
Postboks 420
DK-3920 Qaqortoq

Udfører alt arbejde inden for:

Jordarbejde
Borearbejde & Sprængningsarbejde
Vandledningsarbejde & Kloakararbejde
Terrænarbejde & Belægningsarbejde
Halvrørsarbejde
Betonarbejde

Postboks 420, 3920 Qaqortoq
Tlf.: 64 20 44

Jens Tikile Simonsen • Mobil: 49 76 77
E-mail: jenst@gef.gl

Nikki Davidsen • Mobil: 24 17 17
E-mail: jenst@gef.gl

Lions Club Kommune Kujallermi meeqqanut arsanik tunissuteqarpoq Lions Club har doneret fodbolde til børn i Kommune Kujalleq

Arsarpassuit 300-nit ikinnerunngitsut Kommune Kujallermi meeqqanut agguanneqartussat siulliit tallimanngornermi oktobarip arfineq-pingajuanni 1.-3. klassinut agguanneqarput.

Arsaq nuannaarnermik, kammagiinnermik allatigullu nuannersumik pilersitsisinnaasartoq tunissuteqartup Lions Clubbip oqaatigaa.

- Arsaq nuannersumik nuannaarnermik, kammalaatinik nutaannik, meeqqani inuussuttunilu nukissamik pilersitsis-sarpoq. Aalanerlu timimut peqqinnartuuvoq, arsallu pinnguarinerani timi akunnerpassuarni aalasinnaasarpog, nunatsinnilu ivigaasanik arsaattarfilinnik ulikkaarpoq, taa-maammatt meeqqamut ataasiinnarmuunngitsoq meeqqanut

inuussuttunullu tamanut iluaqutaalluarsinnaalluni, Otto Motzfeldt Lions Club sinnerlugu oqarpoq.

Kommune Kujallermi meeqqat illoqarfinni, nunaqarfinni savaateqarfinnilu najugaqartut arsat nassiussuunneqalerut-torput.

Ikke færre en de 300 fodbolde, der skulle uddeles til børn i Kommune Kujalleq blev de første uddelt fredag den 8. oktober til 1. til 3. klasserne.

Lions Club udtalte, at bolden skaber glæde, venskab og anden form for fornøjelse.

- Bolden skaber rigtig glæde og skaber nye venskaber og fomyede ressourcer blandt børn og unge. Bevægelse er sund for kroppen, og under legen med bolden er kroppen i stand til at bevæge sig i timevis, og der etableret hobevis af kunstgræsbaner, derfor er det ikke bare en fordel for det enkelte barn, men for alle børn og unge, sagde Otto Motzfeldt på vegne af Lions Club.

Man er i fuld gang med at sende fodboldene til børnene, der bor i byer, bygder og færeholdersteder i Kommune Kujalleq.

Sydgrønlands El ApS

V/ Per Holm

Alt I El udføres

Per Holm 49 45 19

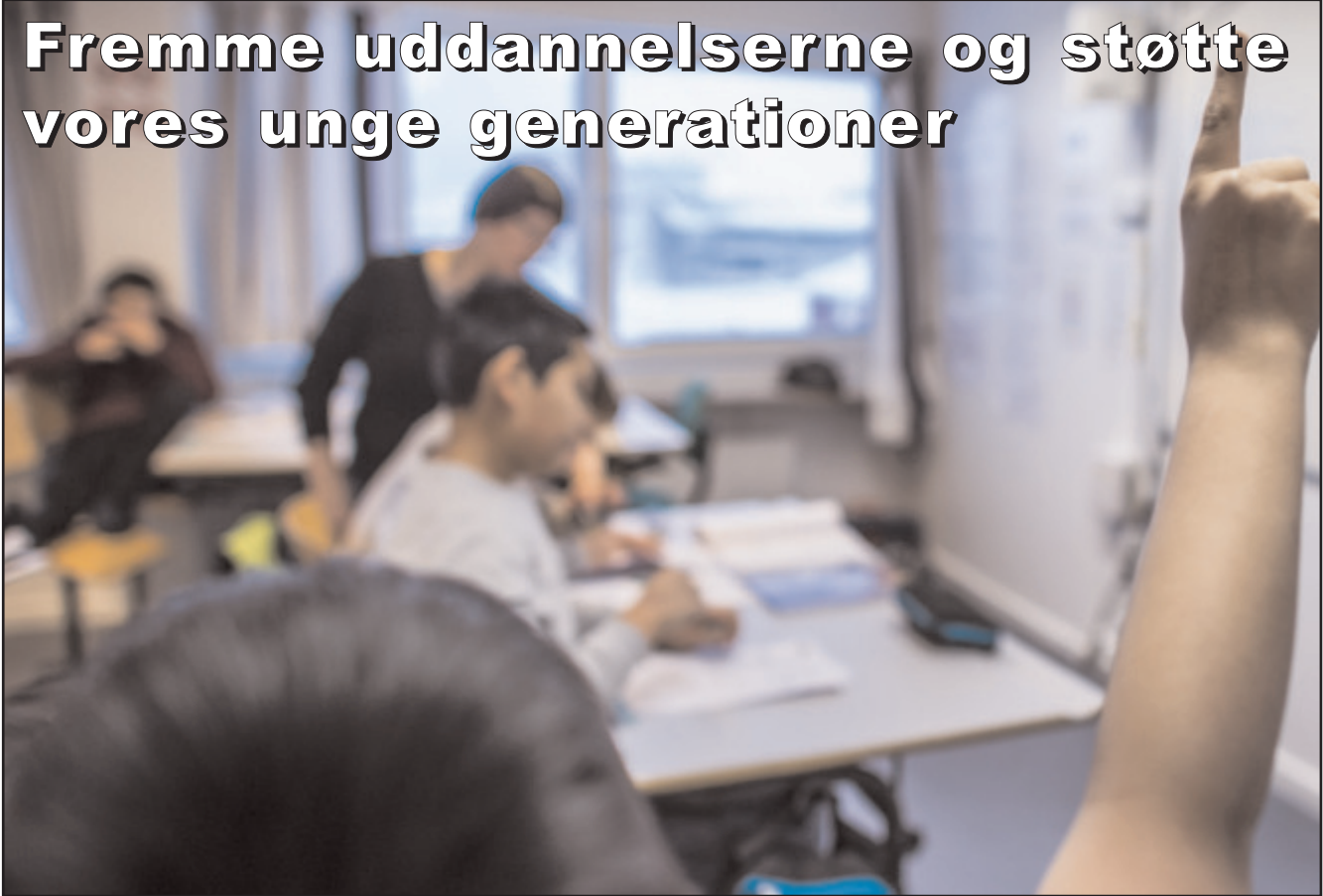
Jørgen Andreassen 49 46 58

Værksted 64 34 81

E-mail: sydel3920@gmail.com

Postboks 527 • 3920 Qaqortoq

Fremme uddannelserne og støtte vores unge generationer

af Rainer Permien

Samfundet har brug for personer med en faglig baggrund for understøtte udviklingen i Grønland. Vi kan ikke læne os tilbage med en misforstået tro om ”at det går nok alligevel”, fordi økonomien ikke tillader denne tyrkertro i, at andre end én selv vil træde til. Vi kan ikke tillade os i fremtiden at hente arbejdskraften ude fra, fordi vi ikke selv magter at strække ryggen, idet vores socialsystem understøtter lediggangen!

I fremtiden vokser de økonomiske problemer til tårnhøje udfordringer inden for de sociale områder, hvor især ældreområdet vil tungt belaste økonomien. Derfor bliver dette en tvingende nødvendighed, at vores unge generationer får en uddannelse, for at bære en stor del af byrden. Hvis vi ikke fremmer udviklingen med at flere unge påbegynder sin uddannelse vil samfundet kollapse i fremtiden, fordi byrden ikke kan alene bæres af den nuværende og tilkaldte arbejdskraft, som skal begrænses og erstattes af lokalt fagfolk!

Vi burde heller ikke kun satse på én gren af skatteindtægter til samfundet -fiskeriet-, men påbegynde en opbygning af andre og nye erhvervsgrene, som understøtter udviklingen med en positiv effekt.

Især vores unge generationer går en broget fremtid i møde, fordi folkeskolens lave undervisningsniveau resulterer i utilstrækkelige skolekundskaber, som derved bremser deres fremtids muligheder, i nogle tilfælde med personlige følgeskader.

Skoleforvaltning / skolevæsenet har en forpligtelse over for eleverne, som har et legitimeret krav på at få tilegnet sig lærdommen. Eleverne får kun én chance under opvæksten!

Hvad agter skolen at gøre ved problemet, som stiltiende er blevet accepteret igennem flere år?

Flere afgangselever flytter fra byen, for at tilegne sig de manglende, men nødvendige kundskaber, som skolen formåede ikke at give dem i grundskolen. Efter opholdet uden for Grønland vender ikke alle tidligere elever tilbage, mens andre falder helt fra, går mentalt i stå uden senere at komme videre i livet.

Denne nedadgående spiral skal vendes til en positiv udvikling meget snart, fordi samfundet har brug for uddannede personer i fremtiden. Vi skal finde brugbare og acceptable løsninger for at fremme videregående uddannelser. I modsat fald vokser udgifterne på socialområdet, som derved influerer vores fremtids udviklingen i kommunen.

For at vende udviklingen skal indsatsen øges i et væsentlig større omfang med at hæve niveauet, støtte, intensivere og styrke elevernes interesser i grundfagene og give dem en mere alsidig viden. Derfor skal vi, i et markant større omfang, støtte og animere dem til at fortsætte med en videregående uddannelse efter afslutningen i folkeskolen. Om det er en faglig eller boglig uddannelse, er underordnet i begyndelsen af et uddannelsesforløb og kan længere fremme i forløbet fastlægges til et mere strømlinet undervisningsforløb i det fagområde som har fanget elevens interesser.

Med mit over 40 års kendskab til arbejdsmarkedet og til erhvervsuddannelser af lærlinge, mener jeg, at have et berettiget erhvervsmæssigt kendskab, for at kan udtale mig om emnet.

I mit forhenværende firma har vi håndteret problemet ved

at give lærlinge et incitament for gennemførslen af en uddannelse ved at styrke interessen på en homogen arbejdsplads. Sideløbende tilføjede vi jævnlige personlige samtaler, for at støtte op om og løse eventuelle problemer, også af en mere personlig karakter, samt stille en ekstra bonus i udsigt, for hvert af de beståede trin under uddannelsen.

I firmaet har alle lærlinge gennemført deres uddannelser, bortset fra at have "mistet" én lærling, af personlige årsager. Dette resultat opnåede vi ved et kombineret samarbejde med arbejdspladsen, lærlingen, forældre samt skolen i DK og erhvervs uddannelsen i Grønland. Denne kompakte løsning behøves for bistår under uddannelsen.

Opgraderingskurser hos Majoriaq burde forbedres således, at deltagerens interesser flyttes til hovedemnet, hvor opgraderingen af grundstoffet er et vigtigt incitament for videreuddannelser. Ligeledes kan kundskaber, udover det grønlandske bliver en hæmsko, for at kan begår sig på et for-

svarligt sprogligt niveau i et skolemiljø udenfor Grønland.

Denne vigtige del, det sproglige niveau, bliver i flere tilfælde ikke givet et tilpas stor opmærksomhed, men er til gengæld årsagen, for et frafald af elever i deres uddannelsesforløb.

Erhvervet burde være bedre til at stille praktikpladser til rådighed, som afstemmes med erhvervsskolerne.

En tilpasning på arbejdspladsen kan bliver en svær opgave både for virksomheden og praktikanten.

Praktikanter skal adviseres om praktikpladser med et påbydende krav inden påbegyndelsen af erhvervsuddannelsen: vise interesse og passe mødetiderne.

Kommunen burde reducere sociale ydelser, hvis dette er muligt, for gentagende afvisning af at påtage sig et arbejde eller en videreuddannelse, i stedet for en finansieret ledig-gang!

Vi skal alle yde vores andel i samfundet med en solidarisk ansvarsfølelse for hinanden, men ikke økonomisk understøtte samfundsnasserne. Hvis disse ikke vil yde, kan de heller ikke nyde!

Hvilke fremtidsplaner har Kommune Kujalleq for en forcing af uddannelserne?

Et idemøde med kommunen, erhvervet og skolevæsenet ville være en mulighed, for at koordinere en mere bæredygtig indsats for etableringen af videreuddannelserne.

Pasfoto - 120 kr.

**B-46 (Kujataamiu)
JYSK akiani**

Nal. 11.00 - 15.00

Oqarasuaat 49 44 60

Neqip siunissaa KNI-mi kanngunartuliortoqarsimanerani ulorianartorsiortinneqartoq

**Tallimannngormat ataatsimeersuartoqarnissaa sioqqullu-
gu isumaqartoqaralarpoq, Neqi A/S nammineq anin-
gaasaatimigut 6,8 millioner koruuninik sinneqar-
tooqqaagami ingerlalluartoq. KNI A/S-illi iluani inatsisi-
tigut tunngavissaqarani nuussisoqartarsimanerata taku-
tippaa, Neqi A/S nammineq aningaasaatimigut 29,4 mil-
lioner koruuninik amigartooruteqartoq.**

KNI A/S-imi aningaasaqarneq pillugu kanngunartuliaq
annertuvoq, PwC-llu itisiliilluni misissuisimanerata takutip-
paa, ingerlatseqatigiiffiup aningaasaqarnermut immikkoor-
tortaqaarfiani naatsorsuutitigut peqquserluuteqartoqartarlu-
nilu nukiit nioqqutissallu kiisalu KNI A/S Neqi A/S-ilu
eqqarsaatigalugit akuerineqarsinnaanngitsunik nuussisoqar-
tarsimasoq.

Suliffeqarfissuup iluani nuussisoqartarsimanera suliffeqar-
fissuup ataatsimut angusaanut naminnerluunniit aningaasaa-
taanut imatut sunniuteqarsimanngilaq, 2020/21-mut ukiumoortumik
naatsorsuutini tallimannngormat KNI-mi ataatsi-
meersuartoqarmat saqqummiunneqartuni atuarneqarsinnaa-
voq.

PwC-lli eqqartuussissuserisoqarfimmit Bech-Bruunimit
inatsisitigut ikiorneqarluni qaammatini arfineq-marlunni
misissuisimanera eqqarsaatigalugut paasisat ilungersunar-
luinnartuupput.

-Neqi A/S-imut tunngatillugu akuerineqarsimanngisumik
nuunneqarsimasut utertinneqarnerisigut suliffeqarfiup ukiumi
naatsorsiuuffiusumi 2019/20-mi 6,8 millioner koruuninik
sinneqartoofiusutut nalunaarutigineqaralaruarmut sanilliul-
lugu 2020/21-p aallartinnerani nammineeeluni aningaasatai
29,4 millioner koruuninik amigartoorfiupput, ukiumoortu-
mik naatsorsuutini ilisimatitsissutigineqarpoq.

Ikiorserneqartariaqartoq

Ingerlatseqatigiiffik nammineq aningaasaatimigut sinneqar-

tooqqarialuni annertuumik amigartooruteqalersimavoq.
Toqoraavik aamma 2020/21-mut ukiumoortumik naatsor-
suutini akileraarutit peereerlugit 17,1 millioner koruuninik
amigartooruteqarsimavoq.

Neqi A/S-imip taamatut ilungersunartumik ingerlasimanera
siulersuisut ukiumoortumik nalunaarusiaminni imatut oqaa-
seqarfigaat, ”ingerlatsiviup oqaluttuarisaanermi aninga-
saqarnera imminut nammassinnaanngitsoq”. Tamannalu
tunngavigalugu ingerlatseqatigiiffiup immikkoortortaqaarfia
Naalakkersuisunit Inatsisartunillu akuleruffigineqarluni
ikiorserneqartariaqartoq.

- Neqi A/S-ip nammineq nammineeeluni aningaasaatini
pilerseqqissinnaagai piviusorsiortuunngilaq, taamaattumik
suliffeqarfimmut atugassarititaasut iluamik paasineqarnis-
saasa tungaanut suliffeqarfiup pingaarnerup aningaasatigut
ikiuunnissaa aalangiunneqarpoq, tamannalu pissaaq anin-
gaasaliissuteqarnikkut imaluunniit kiffartuussinissamik isu-
maqatigiissutikkut akilerneqaatissat amerlanerisigut.

Taamali iliortoqassappat Naalakkersuisut Inatsisartullu aku-
leruteqqaartariaqarput. Taamaattumik Neqi A/S-imiit pissa-
rineqartut nalingat kiisalu suliffeqarfissuup pingaartumik
Neqi A/S-imut tunngatillugu sanaartukkat nalillit pigisaanut
nioqqutillu uninngasunut tunngasut assut nalorninartumik
inissisimapput, ukiumoortumik nalunaarusiami innersuus-
utigineqartumi allassimavoq.

Neqi A/S Narsamiippoq, toqoraavimmilu savaaqqanik tuni-
saqartoqartarpoq, piareersaasoqartarpoq tuniniaaqqittoqar-
tarlunilu. Taakku saniatigut naatsiat nunatsinni naatitat
tuniniaaqqitassanngorlugit pisarineqartarput. Kujataani
inuussutissarsiteqarnikkut unammillernartoqareersumi
savaateqarneq naatsiaanillu tunisassioartarneq suliffeqarfim-
mut pingaaruteqarluninartuupput.

Aaqqissuusaanikkut allanngortitsiniarnermi ataatsimiititaliat ikilineqassapput

KOMMUNE KUJALLEQ

Kommune Kujallermit aqquissuusaanikkut allanngortitsiniarluni sulinermit ataatsimiititaliat arfiniliusut sisamaannangortinneqartussanngorput.

Kommune Kujallermit kommunalbestyrelse septembarip 22-anni isumasioqatigiinneranni aqquissuusaanikkut allanngortiterinissaq sammisaralugu ataatsimiinneq ingerlanneqarpoq. Matumani eqqartueqatigiinnermit isummanik pitsaasunik saqqummiisoqarluni.

- Eqaannerusumik innuttaasunut sullissinissaq pitsaasoq siunertaralugu ataatsimiititaliat arfiniliu-sut sisamaannangortinneqarnissaat siunniupparput, innuttaasut sullissinermik pitsaasumik misigitilissagutsigit ullumikkut ingerlatseriaaserput allanngortittariaqarmat, Borgmester Stine Egede oqarpoq.

Ataatsimiititaliat arfiniliusut sisamaannangortinniarnerni Meeqeriveqarnermut Atuarfeqarnermut Ingerlatsivik, Kulturi aamma Majoriaq ataatsimiititaliatut ataatsimoortinneqalissapput; Isumaginninneq pitsaaliuinerlu ataatsimoortinneqalissapput, Teknikkimut Ingerlatsivik ullumikkutut ingerlaannassaaq. Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq Inuusutissarsiornermullu suliffeqarnermullu ataatsimiititaliaq ataatsimuulissapput.

- Kommuneruujussuannngornerup kingorna aaliangiisinnassuseqarlutik oqartussat Qaqortumut nuunneqarnikuupput, taamaattumik oqartussaaqataaneq Narsami Nanortalimmilu nukittorsar-niarlugu illoqarfiup pisortaannik Nanortalimmi Narsamilu atorfinittisinikuuvugut. Ataatsimiititaliat ikilineqartussanngornerat sulisunik ikililerinermik nassataqarnaviannngilaq, pitsaaneru-sumimmi sullisserusunnitsinni sulisut tamaasa atorfissaqartippagut, Stine Egede nassuiaavoq. Aaqquissuusaanikkut allanngortitsiniarnermit suliffeqarfik

Innovation South Greenland Kommune Kujallermit pilersinneqarsimasooq inerisarniarlugu Inuusutissarsiornermut ineriartornissamut ingerlatsinerit amerlanerusut ISG-mi inissisimalernissaat eqqarsaataavoq.

-Ataatsimiititaliat ikilinerisigut aaliangiisinnassullu sumiiffinni siammannerisigut sullissinerlu sukkannerusumik pitsaannerusumillu ingerlanissaanut ingerlariaaseqarnissatsinnut pilersaarusiussuarput, tamannalu anguniarlugu suliaq anner-tooq suliaralugu aallartereerpugut, Stine Egede oqarpoq.

Aaqquissuussinikkut allannguineq upernaaru naammassineqarsinnaasoq naatsorsuutigineqarpoq.

-Naatsorsuutigivarput 1. juni aaqquissuusaanikkut allannguilluni inissittiserinissap piareersimanissaa. Piffissami aggersumi pisortat sulisut sinniisuisa ataatsimiititaliaat il.il. ataatsimeeqatigisassavagut naatsorsuutigarpullu februarimi kommunalbestyrelsip siullermeerluni oqaluuserisagaa, Kommune Kujallermit pisortaaneq Tine Pars pilersaarutit pillugit nassuiaavoq.

Pasfoto - 120 kr.

**B-46 (Kujataamiu)
JYSK akiani**

Nal. 11.00 - 15.00

Oqarasuaat 49 44 60

Store digitale fremskridt i Sydgrønland

Med investering i Skywrap, forundersøgelser af redundant søkabel og digitalisering af kommunikation tager digitaliseringen i Sydgrønland store skridt frem.

Som i mange andre dele af verden ramte coronanedlukningerne arbejdet i Kommune Kujalleq hårdt. Man måtte finde andre veje til at løse opgaverne.

- Ikke alle Coronakrisens konsekvenser er negative. Især ift. den digitale udvikling har coronaen tvunget os til at løse opgaverne på nye og mere effektive måder. Flere måtte f.eks. arbejde hjemmefra online, og det resulterede i en markant stigning i behovet for internetadgang gennem hele Coronakrisen, siger Borgmester i Kommune Kujalleq, Stine Egede.

For TELE-POSTs administrerende direktør Kristian Reinert Davidsen er det vigtigt, at TELE-POST arbejder for hele landet. Det er derfor vigtigt for ham at komme ud til kunderne, tale med dem om deres lokale situation og undersøge mulighederne for at give kunderne den bedst mulige dækning af deres behov.

TELE-POST er ejet af hele landets befolkning. Derfor arbejder vi konstant for at forbedre vilkårene i hele landet. I en tid, hvor meget flytter online, er det afgørende for mig at møde vores partnere og styrke vores samarbejde endnu mere, siger Kristian Reinert Davidsen.

Digitalisering på speed kalder på investeringer

Digitaliseringen under coronakrisen kan mærkes i syd, hvor datamængderne er eksploderet. Det er de også i resten af landet. Over de seneste år er datamængderne i Grønland steget med over 2135%, og Kommune Kujalleq bruger også meget mere data i dag, end før krisen ramte.

Krisen har lært os at flytte en masse arbejdsgange online.

Selvom et fysisk møde kan noget, et onlinemøde ikke kan, så behøver vi ikke længere mødes fysisk hver gang. Nu livestreamer vi kommunalbestyrelsesmøderne, udvalgs møderne er rykket online, og vi holder endda online kommunalbestyrelsesmøder, da nogle af medlemmerne bor i Nanortalik og Narsaq, udtaler Stine Egede.

Skywrap bringer himmelkabel til Narsaq

Mødet mellem borgmesteren og den administrerende direktør fandt sted på Inuili i Narsaq, og borgerne i netop Narsaq vil snart kunne undvære radiokæden og stedet for internet gennem kabler. Kablerne kommer bare ikke til at løbe under havet men over himlen i et helt nyt projekt kaldet Skywrap.

Dataforbruget vil fortsætte med at vokse voldsomt mange år endnu, i takt med at virksomheder, og det offentlige bliver bedre og bedre til at udnytte de digitale muligheder internettet giver. Det betyder også, at vi allerede nu er nødt til at investere i fremtidens net, hvis vi skal kunne følge med datamængderne og give kunderne tidssvarende overførselshastigheder, siger Kristian Reinert Davidsen.

For at fremtidssikre forbindelserne til Narsaq er TELE-POST nu i gang med et projekt kaldet Skywrap, hvor internetkablet føres langs med højspændingsledningerne fra Qaqortoq til Narsaq.

Det er et helt unikt projekt, der kun kan realiseres takket være samarbejde med Nukissiorfiit. Narsaq har måske ikke noget søkabel, men nu bliver det Grønlands første by med et himmelkabel, siger Kristian Reinert Davidsen med et smil.

Kommunal digital innovation

Det er ikke kun politikerne, der nu holder onlinemøder.

Også i den kommunale administration har man taget de digitale arbejdsgange til sig. Kommune Kujalleq har implementeret kurser i digitale værktøjer for både politikere og medarbejdere, og har desuden oprettet stillinger til bychefer i Nanortalik og Narsaq, så disse byer kan følge bedre

med den digitale udvikling i kommunens centraladministration.

Vores medarbejdere holder også onlinemøder, da det er nemt og hurtigt og billigere, og mindre besværligt end at rejse. Det har gjort vores arbejdsprocesser hurtigere, og vi glæder os til at se, hvor meget vi har sparet ved at erstatte en stor del af rejserne med onlinemøder, siger Stine Egede.

Ekstra søkabler, bedre kystradio og online undervisning Skywrap er bare et af flere initiativer, som TELE-POST nu arbejder på for at fremtidssikre teleinfrastrukturen i Sydgrønland. TELE-POST har også opdateret og digitaliseret hele kystradiosystemet i Sydgrønland, og laver nu forundersøgelse for at etablere redundante søkabelforbindelser. På den måde vil der være flere veje data kan sendes ad. Sker der et brud på et søkabel i fremtiden, vil data kunne sendes gennem et andet søkabel, og kunderne vil fortsat kunne være online, mens et brud repareres.

Det er ikke bare vigtigt for kommunen og erhvervslivet, men også for børn og unge, der er under uddannelse. Som en del af TELE-POSTs strategi bidrager virksomheden med et særligt uddannelsesforløb kaldet Coding Class, hvor elever lærer at kode. Det er noget, der vækker glæde hos Kommune Kujalleqs borgmester.

Fremtiden er digital, og derfor er det så vigtigt, at vi får forberedt vores børn og unge til en ny virkelighed, hvor arbejde, møder, salg, service og meget andet foregår digital. Jeg er glad for det samarbejde, vi i Kommune Kujalleq har med TELE-POST, og så er jeg stolt af, at det netop er en elev fra Kommune Kujalleq, der vandt kodningsprisen i det danske Coding Class mesterskab. Det tegner godt for vores digitale fremtid, slutter Stine Egede.

Arssarnerit

- elteknik for fremtiden
- Siunissami innaallagisserrineq

El-installationer	Sikringsanlæg
Industri-installationer	Patient- og nødkald
Service	Brandalarm anlæg
Skibs-installationer	Maskinelektro
Data-installationer	Termografering
Kommunikation	Hvidevarer
Antenneanlæg	Storkøkkener
Elevatore	Døgnvagt
Belysningsteknik	El butik

Stort udvalg i lamper og hårdehvidevarer

*Qinigassaqarluartoq qullinik errorsiviit
nillataartitsiviit allallu*

Arssarnerit A/S
Jaraatooq B-1305
3920 Qaqortoq
Tlf: 642030
www.arssarnerit.gl
qaqortoq@arssarnerit.gl

Qaqortoq afd.

Søren tlf. 494525
Rudolf tlf. 261130
Vagttlf.: 494530

Borgmesterip Neqip amigartooruteqarnera

annilaarutigigaa:

Ilaqutariit angerlarsimaffitik annaasinnaavaat

Nunami toqoraaviit annersaat Neqi A/S 30 millioner koruuningajalluinnarnik amigartooruteqarpoq. Sapaatip akunnerata siuliani ataatsimeersuartoqarmat tamanna saqqummiunneqarpoq. Kommuni Kujallermi borgmesterip ernummatigaa, piginnittut suliffissuarmik matusissappata, Narsami innuttaasunut savaatilinnullu matusinerup kingunerluuteqarsinnaanera.

Stine Egedep Neqi A/S-imi amigartooruteqangaatsiartoqarsimanera annilaarutigaa. Toqoraavimmi qanittukkut savanik tuusintilikkaanik toqoraaffiusussami nammineq aningaasaatit 6,8 millioner koruuninik sineqartooruteqarnissaq naatsorsuutigineqarsimagaluarpog. Tallimanngornermili oktobarip arfineq-pingajuanni ataatsimeersuartoqarmat saqqummiunneqarpoq, suliffeqarfik 30 millioner koruuninik amigartooruteqarsimasog.

- Tamanna kingunerluuteqangaatsiarsinnaavoq. Akileraarutigut isertitassat annaasinnaavagut ilaqutariillu eqqugaa-sinnaallutik. Amigartooruteqartoqarnera assut ernumarnarpoq. Tamanna nassuerutigisariaqarpara, borgmesteri Stine Egede (IA) Sermitsiaq, AG-mut oqarpoq.

Toqoraaviulli matuneqarnissaanik maannakkorpiag piler-saaruteqartoqanngilaq.

Suliffeqarfik amigartooruteqarujussuarnermi saniatigut ukiumut angusatigut 17,1 millioner koruuninik amigartooruteqarpoq. Taamaammat Neqi A/S-ip nammineq aningaasaatini nammineerluni iluarseqqissinnaassanngikkai nalilernerqarpoq. Ataatsimeersuartoqarnerani aalajangiunneqarpoq, Neqi A/S-ip aningaasaliiffigineqarnissaata imaluunniit kifartuussinissamik isumaqatigiissuteqarnerulernissaata tungaanut KNI A/S-imit aningaasatigut ikiorserneqassasoq.

Stine Egede, Borgmesteri (IA)

Allanik suliffissaqanngitsoq

Neqi A/S-imi toqoraasoqarnerata nalaani inuit 80-it missaanniittut sulisorineqartarput, sulisullu 25-t ukioq naallugu sulisorineqartarlutik.

- Toqoraavik kommunimut Narsamilu innuttaasunut pingaaruteqarlunnartuuvog. Suliffeqarfik matuneqassappat, sulisut suliffissaminnik allamik imaaliinnaq pissarsisinnaangillat. Tamatuma kinguneranik inuit ineqarnerminnut akissaarutissapput, kommunilu isumaginninnikkut akiliuteqarnerusalissalluni, Stine Egede (IA) oqarpoq.

Narsami sulisut saniatigut, savaatillit aamma sakkortuumik eqqorneqassapput.

- Piginnittut suliffeqarfimmit matusinissaat upperinngilara. Piginnittut toqoraaviup ingerlaannarnissaanik aalajangissagut upparaara, Kujataanimi savatilippassuit pineqarmata. Piginnittut aamma toqoraaviup matuneqarnissaanik aalajangissagunik aningaasanik suli amerlanerusunik annaasaqartussaapput, borgmesteri naggasiivoq.

Neqi A/S 2013-imi 60 millioner koruunit nalingannut nutarterneqarpoq, ullumilu toqoraavittut nutaaliaasutut EU-mit akuerisaalluni.

Coronap Tanbreez kinguaattoortippaa - kisianni pisortaaneq maanna Nunatsinniippoq

Greg Barnes, Tanbreez-mi pisortaa-

Amerikamiut Kuannersuit eqqaani aatsitassarsiorfimmi allami aatsitassarsiornissaminut soqutiginnipput.

Kisianni coronap aatsitassarsiornissamat pilersaarutaat kinguaattoorteqqavai.

Aatsitassarsiutileqatigiiffik Tanbreez piiaanissamat akuersissuteqarfiuvoq. Suliffeqarfik ukioq ataaseq matuma siorna akuersissutinnaqqoq.

Tanbreezili Killavaat Alannguanni aatsitassanik qaqutigoortunik piiaalluni aallartinnissamat arlalinnik amigaateqarpoq. Aatsitassarsiutileqatigiiffik aappaagu ukiup naanissaanut piiaanissamat matusinissamullu pilersaarummik Naalakkersuisunut nassiussinissamat periarfissaqarput. Aamma aningaasaliinermut isumaqatigiissutit amigaatigaat.

Australiamiut suliffeqarfiutaata Tanbreezip pisortaata, Greg Barnesip corona suliniummut akornutaasimasooq oqaatigaa. Greg Barnes coronamat killilersuinerit pissutigalugu Australiamiut qaammatini 18-ini aallarsinnaannigilaq.

Australia coronap nunarsuaq tamakkerlugu tunillaassuutilernerani sukannerluinnartunik suliniuteqalerpoq.

Australiami naalakkersuisut nunamat killeqarfiit 2020-mi marsimi matuaat. Tamatuma inuit killilimmik amerlassuseqartut nunamat aallarnissamat akuersissuteqarfiupput. Tamanna ilaatigut pissutigalugu Tanbreezip suliniumminut tunngatillugu niuernermik suliaqartunik naapitsiniarneq unammillernartippaa.

Australiamiulli ministeriunerata inuit Greg Barnesillu aallarsinnaaleqqinnerat akuersissutigaa.

- Covidimik taaguuteqartoq pissutigalugu ukiup affaanik annaasaqarpugut, tamanna kinguartitsilaarpoq, suliaqarnermik aappaagumit aallartissinnaanissarput naatsorsuutigaa. Kisianni covid-imut atatillugu allanilu susoqarnera apeqqutaalluinnarpoq. Iluarsiaortoqarpasilerpoq, Greg Barnes oqarpoq.

⁴ Aatsitassat qaqutigoortut maanna uliaavoq nutaaq. EU-p biilit innaallagiartortut anorisaatillu pissarsiarerusuppai. USA Kinap avataatigut allanik pisiortorfissanik aamma amigaateqarpoq. Taamaammat Tanbreezip aallartinnissani neriutigaat.

- Sukkasuumik ingerlatsisinnaassalluta neriutigaarput. Inuit aatsitassanik qaqutigoortunik maannakkut kissaateqarput, taamaammat inuit aatsitassanik qaqutigoortunik kissaateqarnerani sukkasuumik iliuseqartoqassaaq. Suliaasaq annertoqaaq tamanullu atorfinitsisoqassalluni.

Amerlasuulli inissinneqareerput, Greg Barnes oqarpoq.

USA-mit EU-millu piumaneqartut

USA-mimi aatsitassanik qaqutigoortunik ujaasineq annertusineqarpoq. Kina piffissami matumani tassani nioqquteqarfiuvoq. USA-lli aatsitassat qaqutigoortut taamaallaat Kinamit pissarsiarisinnaarusunngilai, taamaammat periarfissanik nutaanik ujartuerusuppoq.

Amerikamiut præsidenterisimasaat, Donald Trump USA-p Kinamit aatsitassanik qaqutigoortunik Kinamit pissarsinissamik isumalluuteqarnermik annikillisaanissamat peqqusummik siorna atsiugaarpoq. Tassalu USA nammineq ujaasillunilu aatsitassanik qaqutigoortunik nioqqutissiulissa-soq.

USA-p nioqqutissat taakku 80 procentii Kinamit toqqaannartumik pissarsiarisarpai, sinnerilu nunanit allanit Kina toqqaannangitsumik aqutugalugu pissarsiarisarlugit.

Maanna præsidentiusup, Joe Bidenip amerikamiut amerlanerusut biilini innaallagiartortunik 2030-mi atuilernissaan-nik aamma anguniagaarpoq. Biilit innaallagiartortut aatsitassat qaqutigoortut atorlugit nioqqutissiarineqartarput. Bidenip angorusutaanik eqquutsinissamat USA-p aatsitassat qaqutigoortut pissarsiarisartagaasa quleriaataannik amerlanerunissaat pisariaqartoq nalilerneqarnikuvoq.

Tamatuma saniatigut aatsitassat qaqutigoortut EU-p aatsitassatut pissarsiariuminaatsututut allattorsimaffianniupput. Allattorsimaffik taanna nioqqutissiortut nioqquteqarfiillu taakkuninnga ukkatarinninnissaannut tunngavoq.

Taamaammat Qaqortup eqqaani qaqqaq Tanbreezilu nuna-nut amerlasuunut soqutiginaateqarput.

- Taanna nunarsuarmi aatsitassani qaqutigoortuni oqimaan-nerpaagunarpoq. Aatsitassat oqimaatsut qaqutigoortut pin-gaartumik kajungerisartut qaqutigoortut Terbium aamma Dysprosium inunnit ujarneqarusulluinnarput.

- Taakku biilinit innaallagiartortunut, anorisaatinut, qarasaasianut imaluunniit sakkutuut pisariaqartitaannut tamanut atorneqartarput.

Greg Barnesip arlalinnit neqeroorfingineqareersimalluni oqaatigaa.

- Kinamit, Indiamit USA-miillu neqeroortoqarpoq. Taakku pisariumannittuullutillu aningaasaliinissamat neqeroorteq-artuupput, Sermitsiaq.Ag-mut naggasiivoq.

Vi bringer verden tættere på os – og os tættere på hinanden

Den store verden føles mindre og mindre, fordi vi i dag er mere forbundet end nogensinde. I dag forventer vi at have adgang til hele verdens informationer, varer, produkter, tjenester og oplevelser med et klik.

Tusass gør dette muligt: Det netværk, som vi alle tager for givet, kan vi nærmest ikke kan leve uden i dag. Vi skaber nærvær trods afstand.

Det er ikke fordi det er nemt. Men det er fordi det moderne menneske har brug for at være forbundet. At høre til. Det stiller krav. Krav, som vi hver dag skal arbejde for at opfylde.

tusass

tusass.gl

Silarsuaq qaninneruler- sipparput – immitsinnullu qaninneruler- silluta

Silarsuaq milliartuinnartutut misinnarsivoq, aatsaat taama akunnitsinni attaveqaqatigiitsigileratta. Toorsiinnarluta nunarsuarmi tamarmi paasissutissanik, nioqqutissanik, sullinneqarnissamik misigisassanillu pissarsisarnissarput naatsorsuutigisarilersimavarput.

**Tusassip periarfissaalersippai attaveqaatit sungiutiin-
nalikkagut pinngitsoorsinnaajunnaarsimasagullu.
Ungasikkaluvartoq qaninnerulersipparput.**

Ajornaatsuinnaanngilaq. Inuk nutaaliaasoq attaveqaqa-
tigiinnermut ilaarusuppoq. Tamannalu piumasaqaatita-
qarpoq. Piumasarlu naammassiumallugu ullut tamaasa
sulivugut.

tusass

tusass.gl

Corona forsinkede Tanbreez - men nu er direktøren i Grønland

Greg Barnes, Direktør

**Amerikanerne er interesserede i Kuannersuits nabomi-
ne. Men corona har sænket mineprojektet.**

Mineselskabet Tanbreez har en udnyttelsestilladelse. Det fik selskabet for et år siden.

Men Tanbreez mangler flere ting, inden de kan komme i gang med at grave efter sjældne jordarter ved Killavaat Alannguat i Sydgrønland.

Selskabet har en frist frem til slutningen af næste år til at sende en detaljeret udnyttelses- og nedlukningsplan til Naalakkersuisut.

De mangler også finansielle aftaler.

Tanbreez' australske direktør, Greg Barnes fortæller, at corona har drillet projektet.

I 18 måneder har Greg Barnes været fanget i Australien på grund af coronarestriktioner.

Landet havde nogle af de strengeste tiltag under coronapandemien på globalt plan.

Regeringen lukkede grænserne til Australien i marts 2020. Siden da har kun et begrænset antal personer fået tilladelse til at forlade landet. Det har blandt andet betydet, at Tanbreez har haft udfordringer med at mødes personligt med forretningsfolk omkring projektet.

Men den australske premierminister har nu tilladt folk og Greg Barnes at rejse igen.

- Vi har tabt halvdelen af året på grund af noget, der kaldes covid, som har slået os lidt tilbage. Jeg forventer, at vi i næste år vil kunne starte noget arbejde. Men igen: det afhænger af, hvad der sker med covid, og hvad der sker med alt. Det ser ud til, at det begynder at blive bedre, siger Greg Barnes.

Lige nu er sjældne jordarter den nye olie. EU vil have dem til deres el-biler og vindmøller. USA mangler også nye leverandører udover Kina. Derfor håber Tanbreez at kunne komme i gang snart.

- Vi håber, at vi kan bevæge os hurtigt. Helt essentielt så ønsker folk sjældne jordarter i øjeblikket, så når folk vil have sjældne jordarter, bevæger man sig meget hurtigt. Der er meget arbejde at gøre, og vi vil ansætte folk til at gøre alt dette. Meget af det er allerede gjort, siger Greg Barnes.

Efterspørgsel fra USA og EU

I USA har man nemlig intensiveret jagten efter sjældne jordarter. Lige nu sidder Kina på markedet. Men USA vil ikke være afhængige af sjældne jordarter fra Kina og vil derfor finde flere muligheder.

Sidste år underskrev den daværende amerikanske præsident, Donald Trump, en ordre om at reducere USA's afhængighed af kritiske mineraler, heraf sjældne jordarter, fra Kina. USA skal altså selv komme på banen og producere selv.

Nuværende præsident, Joe Biden, har også et ambitiøst mål om at få flere amerikanere til at køre elektriske biler frem til 2030. El-bilers batterier bliver produceret med sjældne jordarter. Det er blevet vurderet, at USA har brug for ti gange så mange sjældne jordarter for at opfylde Bidens mål.

Desuden har EU sat tunge sjældne jordarter på listen over kritiske råstoffer. Listen handler om, at producenter og markedet vil komme til at fokusere på mineralerne for at efterkomme forbrugernes behov.

"Tunge" sjældne jordarter er blandt de mineraler, der bliver brugt til blandt andet at producere magneter til elektriske biler.

Derfor er fjeldet ved Qaqortoq og Tanbreez blevet interessant for mange lande.

- Det er sandsynligvis en af de største tunge sjældne jordartsforekomster i jorden. Tunge sjældne jordarter er virkelig det, folk vil lede efter, især de to magnetiske tunge sjældne jordarter Terbium og Dysprosium.

- De kan bruges til elbiler, vindmøller, computere eller alt det legetøj, som hæren har brug for.

Greg Barnes forklarer, at han har fået flere bud på hans bord.

- Jeg har tilbud på bordet fra Kina, Indien og USA. Det er både aftagelsestilbud og finansieringstilbud.

Men han vil indtil videre holde kortene tæt til kroppen. Han skal være i Grønland helt frem til december, og her skal han også mødes med Naalakkersuisut om projektet, fortæller Greg Barnes til Sermitsiaq.AG

Neqi's fremtid truet af KNI-skandalen

Før fredagens generalforsamling troede man, at datterselskabet Neqi A/S var velpolstret med en positiv egenkapital på 6,8 millioner kroner. Men afsløringen af uberettigede transaktioner internt i KNI A/S sender Neqi A/S' egenkapital i minus med 29,4 millioner kroner.

Skandalesagen om økonomien i KNI A/S er omfattende, og den tilbundsgående PwC-undersøgelse har afsløret, at nogen i selskabets økonomiafdeling har fiflet med regnskaberne og lavet uberettigede transaktioner internt i KNI A/S i forhold til energi- og varedivisionen samt KNI A/S og Neqi A/S.

De interne transaktioner påvirker som sådan ikke det samlede resultat i koncernen eller dets egenkapital, fremgår det af årsregnskabet 2020/21, som blev fremlagt på KNI-generalforsamlingen fredag.

Men alligevel er det en alvorlig konstatering, der kom frem i lyset med baggrund i det syv måneder lange undersøgelsesforløb, som PwC har lavet med juridisk støtte fra advokatfirmaet Bech-Bruun.

-For Neqi A/S specifikt betyder tilbageførslen af de uberettigede transaktioner, at selskabets egenkapital primo 2020/21 er negativ med 29,4 millioner kroner mod en rapporteret positiv egenkapital på 6,8 millioner kroner i regnskabsåret 2019/20, bliver det oplyst i årsregnskabet.

Har behov for nødhjælp

Ikke nok med at egenkapitalen i selskabet er gået fra plus til et stort minus. Slagterivirksomheden belastes også af et negativt årsresultat på 17,1 millioner kroner før skat for regnskabsåret 2020/21.

Den dramatiske udvikling for Neqi A/S får bestyrelsen til i sin årsrapport at konstatere, at "selskabets økonomi historisk ikke har været bæredygtig". Og af den grund har datterselskabet behov for en form for nødhjælp, der vil invol-

vere Naalakkersuisut og Inatsisartut.

- Det er ikke realistisk, at Neqi A/S ved egen drift kan genetablere egenkapitalen, hvorfor det er besluttet, at moderselskabet KNI A/S understøtter selskabet økonomisk indtil rammerne for selskabet er endeligt afklaret enten i form af et kapitalindskud eller øgede servicekontraktbetalinger. Dette kræver involvering af både Naalakkersuisut og Inatsisartut. Der er således væsentlig usikkerhed forbundet med værdien af tilgodehavende i Neqi A/S og for koncernregnskabets vedkommende særligt de anlægsaktiver og det varelager, der kan henføres til Neqi A/S, står der i en note i årsrapporten.

Neqi A/S er beliggende i Narsaq og slagterivirksomheden står for indhandling, forarbejdning og videresalg af grønlandske lam. Desuden indhandles grønlandske kartofler, der videresælges. Virksomheden spiller en afgørende rolle for fåreholderne og kartoffelproducenterne i Sydgrønland, hvis erhvervsliv i forvejen er udfordret.

**Sydgrønlands
designbureau**

info@allu.gl
www.allu.gl

Inatsisartuni partiit Qaqortumi mittarfik 1.500 meteriusoq aalajangiusimagaat

Naak nunatta karsiata aningaasaliiffigisassaani 400 millionit koruunit amigaataagaluartut mittarfik 1.500 meterinik takissuseqartoq iluatsinneqarsinnaasoq, Inatsisartuni amerlanerussuteqartut isumaqarput.

Ukiup tullianut aningaasanut inatsisissaq Inatsisartuni marlunngormat siullermeerlugu oqaluuserineqarmat Qaqortumi mittarfiliassatut pilersaarut Inatsisartut oqaluttarfianiit arlaleriarluni oqaaseqarfigineqarpoq. Mittarfik 1500 meterisut takissuseqassappat naatsorsuutigineqartumiit 400 millionit koruuninik akisunerulluni 1 milliardit koruunit sinnerlugit akeqassaaq.

Qaqortumi mittarfik

Deloitte Qaqortumi mittarfik pillugu aningaasaqarnikkut sunniutissanik nutaamik naliliivoq.

Nunatta kujataani timmisartukkut angallannermi Narsarsuaq maanna aqqusaarneqartarpoq. Qaqortumi mittarfittaartoqarnerani Narsarsuarmi mittarfik taarserneqassaaq.

Mittarfilli pillugu suliniut iluamik aallartinngisaannarpoq. Naak suliniut taanna marloriarlugu suliariumannittussarsiuunneqaraluartoq.

Sanasulli suliffeqarfii suliariumannittut tamarmik missingnersuutit Naalakkersuisuusimasut Kim Kielsen siuttuliullugu isumaqatigiissutiginiikuusaat qaangertarpaat.

Taamaammat attaveqatigiinnermut naalakkersuisoq, Naaja Nathanielsen (IA) Qaqortumi mittarfiliorsinnaanermut aningaasaqarnikkut nutaamik naliliisitsivoq.

Pilersaarutigineqaaqartoq naapertorlugu mittarfik 1.500 meterinik takissuseqartussaavoq.

Missingersuutigineqartulli maannakkut atuuttut malillugit tamanna iluatsissimangilaq.

Inatsisartunilu partiit tamarmik Qaqortumi mittarfiissaq 1500 meterisut takissuseqassasoq isumaqaramik aningaasat suminngaaniit aaneqassanersut nassaariinartussanngornerarpaat.

Naalakkersuisunut illuatungiliuttut Siumut Qaqortumi mittarfissaq 1500 meteriussasoq sulilungersuutigaaq.

-Tassa Siumumiit isumarput attapparput, aamma Siumup anguniagaraa aamma Inatsisartut aaliangereernikuuaat tassa Qaqortumi mittarfissaq 1500 meteriulluni sanaartorneqarnissaannik siunertaaq, taanna Siumumiit attanneqarpoq, Siumup siulittaasua Erik Jensen taama oqarpoq.

Demokraatit Qaqortumi mittarfiliassaq 1500 meteriusariaqartoq aamma oqariartuutigereerpaat. Naalakkersuisunullu tapersersortaausut Atassut aamma taamak isummersimanertik suli attappaat.

-Tassa taaseqataaffiginikuuarput taamanikkut, tamaammallu aamma taanna qimarratiginngilluinnarlugu Atassummiit Qaqortumi mittarfiliornissaq aamma sulil aallunneqarnissaa tapersersorparput tamakkiisumik, Atassutip siulittaasua, Aqqalu Jerimiassen taama oqarpoq.

400 milliunuit qilammiit nakkarunannigitsut

Taamaammat Naalakkersuisooqatigiit Inuit Ataqtigiit Nalerarluni aningaasat amigaataasut 400 millionit koruunit suminngaaniit aaneqassanersut pillugit imaanaangitsumik suliassaqalerput, Partiimmi taakkua Aningaasaqarnermut, akileraartarnermullu ataatsimiitsitaliaani ilaasortat Qaqortumi mittarfik 1500 meteriussasoq aamma isumaqarput.

-Allaanerusumik takorluuinikugaluarpugut akikinnerusumik, kisiat aaliangiunneqareersut ataqqillugit immikkoortitaanatik kujataarmiut mittarfittaarnissaat 1500 meterimik uagut peqataaffigissavarput, Naleqqameersoq Jens Napôtök taama oqarpoq.

-Allaqussinnaangilaq siunissaq ungasinnerusooq qaninnerusorluunniit eqqarsaatigalugu kujataani aamma angallannikkut Qaqortumi aaqquissuusiisoqartariaqarnera, IA-meersooq Hans Aronsen taama oqarpoq.

Aningaasat amigaatigineqalersut suminngaaniit aaneqassanersut Siumumiit eqqarsaatigineqareersimasooq Siumup siulittaasua Erik Jensen oqarpoq, tusagassiutilli aqqutigalugit isumaqatigiinniarusunnginnerarpoq.

-Isumaqaanngilanga tusagassiorfitsigut isumaqatigiiniarnerit ingerlatissagigut, kisianni Naalakkersuisuniippoq arsaq, qanorlu taakkua takorluugaqarsimagunik takorluuukatik saqqummiuttariaqaraat isumaqarpugut.

Atassutip siulittaasua imaanaangitsumik unammilligassaqarnerarpoq.

-Aningaasaqarnermut ataatsimiitsitaliaami annertuumik unammilligassaqalerpugut, minnerunngitsumillu aamma Naalakkersuisooqatigiisusut, annertuumik unammilligassaqalerput. Tassanilu aningaasanut inatsit annertuumik kumaartariaqarlerparput, aningaasammi 400 milliunuit qilammiit nakkarunannigillat.

Der bliver færre udvalg i forbindelse med en organisationsændring.

De 6 udvalg skæres ned til 4 i forbindelse med en organisationsændring i Kommune Kujalleq.

Den 22. september afholdt Kommunalbestyrelsen i Kommune Kujalleq et temamøde vedrørende en organisationsændring. Gode ideer og forslag blev fremlagt i den forbindelse.

- Vi vil gerne nedsætte antallet af udvalg fra 6 til 4 og dermed sikre en fleksibel og effektiv borgerservice, vi er nemlig nødt til at ændre den nuværende struktur for at skabe en mærkbar forbedring på borgerserviceområdet, siger Borgmester Stine Egede.

I forbindelse med nedskæring af antallet af udvalg fra 6 til 4 samles Forvaltningen for Skole, daginstitutioner og Innovation, Majoriaq samt Kultur og fritid udvalgmæssigt; Socialområdet og forebyggelse samles, og området for Teknik og Miljø forbliver et selvstændigt udvalg. Økonomiudvalget og Erhvervsudvalget samles i et udvalg.

- Efter kommunesammenlægningen blev meget myndighedsbehandling samlet i Qaqortoq. Vi har derfor nu ansat bychefer både i Nanortalik og Narsaq for at styrke nærde-

mokratiet. Reducering af udvalg vil ikke resultere i reduktion af medarbejdere, da vi jo har brug for vores medarbejdere for at yde bedre service, forklarer Stine Egede.

Et andet formål med organisationsændringen er, at Innovation South Greenland, som er et aktieselskab etableret af Kommune Kujalleq, skal styrkes og påtage sig flere opgaver indenfor erhvervsudvikling.

- For at forbedre og effektivisere vores service er vi på nuværende tidspunkt startet med en stor planlægningsproces med henblik på at reducere udvalgene og sprede beslutningsprocesserne, siger Stine Egede.

Det regnes med at organisationsændringen vil blive færdigt til foråret.

- Vi regner med at organisationsændringen vil være klar til implementering til 1. juni 2022. Vi afholder lederseminarer, møder med hovedsamarbejdsudvalg m.fl. og forventer at organisationsændringen bliver førstebehandlet af kommunalbestyrelsen i februar måned, forklarer kommunaldirektør Tine Pars om planerne.

OLIECOMPAGNIET ApS

Telefon 64 21 80 • Mail: ph@olie.gl

Åbningstider

Mandag - Fredag	08.00 - 17.00
Lørdag	08.00 - 13.00
Søndag	08.00 - 12.00

Derefter betjening via automat

Udbringning sker i alle hverdage mellem 08.00 - 17.00
Bestilling til udbringning samme dag skal ske inden kl. 14.00

PALBY-mi niivertoq

Partierne i Inatsisartut fastholder 1.500 meter i Qaqortoq

På trods af, at man mangler 400 millioner kroner til lufthavnen, som landskassen selv skal finansiere, så mener et flertal i Inatsisartut at en landingsbane på 1.500 meter kan lade sig gøre.

En 1.500 meter bane i Qaqortoq vil koste omkring 1 milliard kroner.

Landskassen har omkring 600 millioner kroner i budgettet. En bane på 1.500 meter er der derfor ikke råd til.

Naalakkersuisoq for infrastruktur, Naaja Nathanielsen (IA) har peget på en kortere bane på 1.199 meter til omkring 800 millioner kroner.

Men ingen andre i Inatsisartut vil lande på en korte bane. Et flertal kræver fortsat 1.500 meter bane.

Qaqortoq lufthavn

Deloitte har lavet en ny økonomisk vurdering af en lufthavn i Qaqortoq.

Lige nu foregår lufttrafikken i Sydgrønland gennem Narsarsuaq. En ny lufthavn i Qaqortoq skal erstatte lufthavnen i Narsarsuaq.

Men lufthavnsprojektet er aldrig rigtig kommet i gang. Det er selvom, at der har været afholdt to udbudsrunder på projektet.

Men alle indkomne bud fra mulige byggefirmaer har slået totalt hul i det budget, som det tidligere Naalakkersuisut med Kim Kielsen (S) i spidsen fik forhandlet hjem.

Derfor har naalakkersuisoq for infrastruktur, Naaja Nathanielsen (IA) bedt om nye beregninger for økonomien i en mulig lufthavn i Qaqortoq.

Det oprindelige plan var, at der skulle være en landingsbane på 1.500 meter.

Men det er altså ikke lykket at få det på plads med det

nuværende budget.

Oppositionspartierne Siumut og Demokraatit vil ikke for korte banen. Inuit Ataqatigiit og Naleraq sammen med støttepartiet Atassut kræver også en 1.500 meter bane. Hos Siumut vil de ikke fortælle hvor pengene til lufthavnen skal komme fra.

- Jeg tror ikke, vi kan føre forhandlinger gennem medierne, men bolden er hos Naalakkersuisut, og vi mener, at de bør fremlægge deres vision, siger Erik Jensen.

- I Siumut holder vi fast i vores holdning om, at landingsbanen i Qaqortoq skal være 1500 meter lang, hvilket Inatsisartut også har afgjort, siger Siumuts formand Erik Jensen.

400 millioner falder ikke ned fra himlen

Atassuts formand mener, der bliver en stor udfordring at finde de mange millioner.

- Vi har fået en stor udfordring i Finansudvalget, og ikke mindst har koalitionen en stor udfordring. Vi må finkæmme finansloven, for 400 millioner kroner falder nok ikke ned fra himlen, siger Aqqalu Jerimiassen.

- Vi stemte for det dengang, og vi i Atassut holder fast ved og støtter fuldt ud byggeriet af lufthavnen i Qaqortoq, lyder det fra Aqqalu Jerimiassen, der er formand for Atassut. Derfor har koalitionen med Inuit Ataqatigiit og Naleraq et stort arbejde med at skulle finde de manglende 400 millioner kroner.

Disse partier er i Finans- og Skatteudvalget også enige i, at lufthavnen i Qaqortoq skal have en landingsbane på 1500 meter.

- Vi har ellers forestillet os en billigere løsning, men vi vil være med til, at Sydgrønland får en 1500 meter landingsbane, som er vedtaget i forvejen, siger Jens Napätök fra Naleraq.

Permien & Permien

Tlf.: 49 45 85 Postboks 148 3920 QAQORTOQ E-mail: info@permien.dk

En god service -det sætter vi nemlig en ære i

K O P I P A P I R

Byens bedste priser

Indhent et uforpligtende tilbud

SKY Copy KOIPAPIR A4 80g

KR. 41,- pr. pakke 500 ark

KR. 175,- pr. kasse (5 pk. á 500 ark)

KR. 29,- 1 palle med 240 pakker
(leveret ab. Ålborg)

Med direkte levering til Deres adresse

Lej din CANON printer

En fleksibel løsning

Fra KR. 893,- /md

Bordprinter

Scan/print/kopi

Papirformat A4

Hastighed 25 print/min

Fra KR. 1.357,- /md

Multifunktionsprinter

Scan/print/kopi

Papirformat A6 – SRA3

Hastighed 30 print/min

Fra KR. 2.144,- /md

Multifunktionsprinter

Scan/print/kopi

Papirformat A6 – SRA3

Hastighed 50 print/min

Vi installerer og servicerer din printer og sørger for, at du aldrig løber tør for kopitonere. Tilkald & præventiv service, kopitonere og andre forbrugsdele er inkluderet lejeprisen.

TORRAK
FASHION

HU LABALU®
NEW

NUTAARSIASSAATIGUT
TORRAK FASHION-IMUTA AKKAKKIT!
SE N HEDERNE I TORRAK FASHION!

EEQQAN T KAVAAJAT
BØRNEJAKKER

ANGISS. / STR.
110-164

650.-

TORRAK
FASHION

Qulakkeerneqarsinnaanngilaq qalipaait tamarmik aammalu angissutit tamarmik pisiniarfinni tamani pigisinnaaneri. /
Det garanteres ikke at alle viste farver og størrelser findes i alle butikker.